

Олег РИЖУК, студент 3-го СТН курсу
спеціальності 203 «Садівництво та виноградарство»

МУЛЯРЧУК Оксана Іванівна,

кандидат с.-г. наук, доцент кафедри

садівництва і виноградарства

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

ОСОБЛИВОСТІ РОСТУ САДЖАНЦІВ ЯБЛУНІ ТА ПРОДУКТИВНІСТЬ ПЛОДОВОГО РОЗСАДНИКА ЗАЛЕЖНО ВІД ПІДЩЕПИ

Аналіз розвитку вітчизняного промислового садівництва показує, що в сучасних умовах господарювання, як ніколи, розвиток садівництва в Україні неможливий без інтенсифікації виробництва, яка передбачає застосування якісно нових технологій вирощування, більш щільних схем садіння дерев, нових способів формування крони, інтегрованої системи захисту від шкідників і хвороб, систем зрошення і фертигації, тощо. Але основним етапом інтенсифікації виробництва плодів яблуні є використання клонових підщеп вегетативного походження.

Процес вивчення підщеп тривалий, трудомісткий і складний. Дослідження пов'язані з вегетативно розмножуваними підщепами поділяються на три паралельних етапи: випробування в маточнику, відділенні формування плодового розсадника і саду. Випробування в маточнику закінчуються підбором конкретних технологій, що дозволяють отримати високий вихід стандартних відсадків при мінімальних трудо- і капіталовкладень. Дослідження в відділенні формування плодового розсадника включають перевірку сорто-підщепних комбінувань та виявлення можливої несумісності щеплених компонентів, вплив площі живлення на вихід стандартних саджанців, особливості росту саджанців на тій чи іншій підщепі.

Метою даних досліджень було вивчення клонових підщеп яблуні в шкільці

саджанців та виділення кращих сорто-підщепних комбінувань.

Дослідження по вивченню впливу карликових клонових підщеп яблуні на характер росту саджанців та продуктивність в відділенні формування плодового розсадника. Дослід направлений на те, щоб за силою росту, сумісністю та якістю садивного матеріалу встановити придатність підщеп для використання її в відділенні формування плодового розсадника. В досліді використали 4 карликові форми клонових підщеп яблуні: М.9, ПБ – 9 (парадизка Будаговського), Р22, 62-396, з районованими сортами Чемпіон і Джонаголд. Схема садіння 70 x 20см.

Високий відсоток приживання вічок в першому полі розсадника свідчить про добру сумісність щеплених компонентів, високу якість проведення операції та про сприятливі погодні умови для процесу зростання. За роки досліджень більшість відсадків характеризувалися досить високим відсотком приживання вічок, що в середньому по всіх формах становило понад 75%.

Висота та діаметр штамбу саджанців залежить від початкової сили росту сорту на даній підщепі в розсаднику. Найчастіше так буває, що чим менша сила росту підщепи, тим нижчі і тонкіші саджанці в другому полі розсадника.

Найбільш інтенсивним ростом у шкільці саджанців сорти Чемпіон і Джонаголд характеризувались на підщепах ПБ – 9 (133,9 см. і 155,5 см. відповідно) та Р22 (126,9 та 150,4см.).

Діаметр штамбу саджанців понад 12 мм, що перевищує контроль більш як на 2 мм забезпечили підщепи ПБ – 9 і 62 – 396.

Загалом, дослідження показали як значний вплив типу клонової підщепи яблуні на ростові процеси саджанців так і збереження генетично успадкованих сортових особливостей, щеплених на них сортів.

Коренева система відіграє дуже важливу роль у житті плодового дерева. За допомогою коренів дерево утримується в ґрунті. У коренях утворюються органічні речовини, які разом з тим, що надходять із надземної частини, відкладаються в них про запас.

Найдовша коренева система в однорічних саджанців яблуні відмічено на

підщепах Р22 (56 см) і ПБ – 9 (58 см). Розмір кореневої системи залежав від біологічних особливостей досліджуваних підщеп.

Продуктивність карликових клонових підщеп в відділенні формування плодового розсадника характеризується виходом стандартних саджанців. Якщо дана підщепа не забезпечує достатнього виходу стандартних саджанців, це може суттєво стримувати її впровадження у виробництво.

Найвищий відсоток виходу стандартних саджанців (понад 80%) обох сортів забезпечила підщепа 62–396.

Висновок: пропонуємо для господарств Хмельницької області, що спеціалізуються на вирощуванні саджанців яблуні на карликових підщепах, клонову підщепу 62–396.

Список використаних джерел

1. Барабаш О.І. Прийоми прискороного вирощування кронаваних саджанців яблуні в умовах Лісостепу України: Автореферат дис. кандидата с.-г. наук. Київ. – 2001. – 18 с.
2. Грицаєнко А.О. Плодівництво. – К.: Урожай, 2000. – 422 с.
3. Галузева програма розвитку садівництва України на період до 2025 року. – К., 2008. – 76 с
4. Дубровский В.І. Сучасні вимоги до садивного матеріалу плодкових культур та складові підвищення його якості // Садівництво. – 2000. – Вип. 50. – С. 53-59.
5. Пагач Т. Ефективні технології вирощування підщеп і саджанців яблуні // Новини садівництва. – 2002. – №4. – С. 7-15.